

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

*Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim”
jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

Wieloletni program współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2015-2019

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Rozdział 1. <i>Dotychczasowa współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi</i>	2
Rozdział 2. <i>Cel główny i cele szczegółowe Programu</i>	6
Rozdział 3. <i>Zasady współpracy</i>	6
Rozdział 4. <i>Zakres przedmiotowy i priorytetowe zadania publiczne</i>	7
Rozdział 5. <i>Formy współpracy i sposób realizacji</i>	8
Rozdział 6. <i>Okres realizacji Programu</i>	10
Rozdział 7. <i>Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu</i>	11
Rozdział 8. <i>Sposób oceny realizacji Programu</i>	11
Rozdział 9. <i>Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji</i>	11
Rozdział 10. <i>Tryb powoływania i zasady działania Komisji Konkursowej do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert</i>	12
Rozdział 11. <i>Postanowienia końcowe</i>	12

Wprowadzenie

Prowadzenie aktywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi jest jednym z elementów sprawnego i efektywnego zarządzania Powiatem, którego priorytetowym zadaniem jest skuteczne zaspokajanie potrzeb mieszkańców w ramach posiadanych środków. Wieloletni Program Współpracy Powiatu Oleckiego z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2015-2019 zwany dalej Programem jest podstawowym dokumentem regulującym współpracę na poziomie lokalnym.

Celem niniejszego opracowania jest wprowadzenie jasnych i czytelnych rozwiązań włączających organizacje w system demokracji lokalnej, określenie form, zasad i zakresu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi.

Program ma służyć budowaniu partnerstwa między organizacjami i samorządem powiatowym, zwiększeniu wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityk publicznych w powiecie i poprawianiu jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie różnorodnych potrzeb społecznych.

Program jest wyrazem polityki władz Powiatu wobec organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, która zmierza do zapewnienia im jak najlepszych możliwości do działania, rozwoju i współpracy.

Ilekcioć w Programie jest mowa o:

- a) „ustawie” rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.);
- b) „Programie” rozumie się przez to „Wieloletni program współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2015-2019”;
- c) „zadaniu publicznym” rozumie się przez to zadanie określone w art. 4 ust. 1 ustawy;
- d) „Powiecie” rozumie się przez to Powiat Olecki;
- e) „Radzie Powiatu” rozumie się przez to Radę Powiatu w Olecku;
- f) „Zarządzie Powiatu” rozumie się przez to Zarząd Powiatu w Olecku;
- g) „organizacjach pozarządowych” rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- h) „Starostwie” rozumie się przez to Starostwo Powiatowe w Olecku.

Rozdział 1. Dotychczasowa współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi

Współpracę Powiatu z sektorem społecznym reguluje ustawa, która definiuje organizacje pozarządowe jako osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną (w tym fundacje i stowarzyszenia), niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, z wyłączeniem między innymi partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne.

Starostwo Powiatowe w Olecku prowadzi bazę adresową lokalnych organizacji pozarządowych. Wykaz ten obejmuje organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie: zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym; Ewidencji Uczniowskich Klubów Sportowych; Ewidencji Klubów Sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej; znajdujące się w rejestrze stowarzyszeń zwykłych, prowadzonym przez Starostę Oleckiego; mające siedzibę na terenie powiatu oleckiego.

Informacje o organizacjach działających na terenie powiatu, można uzyskać poprzez wgląd do bazy zamieszczonej na portalu www.powiat.olecko.pl, zakładka „ORGANIZACJE POZARZĄDOWE”.

Tabela nr 1. Organizacje pozarządowe w powiecie oleckim według miejsca siedziby – stan na IX 2014 r.

<i>Siedziba organizacji</i>	<i>Łączna liczba</i>	<i>Fundacje</i>	<i>Stowarzyszenia i stowarzyszenia zwykłe</i>	<i>Ochotnicza Straż Pożarna</i>	<i>Kluby sportowe</i>
Powiat Olecki, w tym:	102	10	58	15	19
<i>Gmina Olecko</i>	67	8	41	5	13
Gmina Kowale Oleckie	15	2	7	3	3
<i>Gmina Świętajno</i>	12	0	7	3	2
Gmina Wieliczki	8	0	3	4	1

Źródło: opracowanie w ramach projektu „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Poniżej przedstawiono ocenę wzajemnych relacji między organizacjami pozarządowymi a Powiatem w latach 2010-2013. Ocena została opracowana na podstawie danych uzyskanych podczas spotkań przedstawicieli obydwu sektorów organizowanych od grudnia 2013 r. do lutego 2014 r. i prowadzonych w tym czasie ankiet. Do oceny zastosowano metodę Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy (LIJW), która jest wynikiem projektu „Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych – wypracowanie i upowszechnienie standardów współpracy”, realizowanego w ramach Priorytetu V Dobre rządzenie, Działanie 5.4 Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.1 Wsparcie systemowe dla trzeciego sektora Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Lokalny Indeks Jakości Współpracy to instrukcja (model), za pomocą której dokonywana jest ocena jakości współpracy samorządu i organizacji pozarządowych w płaszczyznach: tworzenie polityk publicznych, realizacja zadań publicznych, rozwijanie infrastruktury współpracy. Pozwala organizacjom pozarządowym i samorządom na dokonanie samodzielnej oceny wzajemnych relacji w jednostce samorządowej.

Tabela nr 2. Dane obrazujące wzajemne relacje między organizacjami pozarządowymi a Powiatem Oleckim

<i>Liczba zorganizowanych otwartych konkursów ofert wraz z wielkością środków przekazywanych organizacjom w ten sposób:</i>	2010 r.: 1 otwarty konkurs ofert – 23.000,00 zł 2011 r.: 1 otwarty konkurs ofert – 16.000,00 zł 2012 r.: 1 otwarty konkurs ofert – 24.560,00 zł 2013 r.: 3 otwarte konkursy ofert – 32.210,00 zł i 1 otwarty konkurs ofert – powierzenie realizacji zadania na okres 5 lat – zadanie nie przewiduje udzielenia dotacji
<i>Wielkość środków przekazanych organizacjom w innym trybie niż konkursy:</i>	środki z PFRON przekazane organizacjom pozarządowym na podstawie umów cywilnoprawnych na realizację zadań z zakresu zdrowia, rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pomocy społecznej: 2010 r. – 18.800,00 zł 2011 r. – 13.000,00 zł 2012 r. – 14.000,00 zł 2013 r. – 10.000,00 zł
<i>Kwota przekazana ogólnie organizacjom na podstawie sprawozdawczości finansowej:</i>	2010 r. – 41.800,00 zł 2011 r. – 29.000,00 zł 2012 r. – 38.560,00 zł 2013 r. – 42.210,00 zł
<i>Dzierżawione/ użyczane organizacjom nieruchomości:</i>	Powiat użycza bezpłatnie lokal przy ul. Wojska Polskiego 13 od 29.04.2010 r. z wykorzystaniem go na realizację zadań statutowych organizacji.

<p><i>Liczba zawartych umów:</i></p>	<p>a) roczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2010 r. – 5 umów, 4 umowy z PFRON-u – 2011 r. – 4 umowy, 3 umowy z PFRON-u – 2012 r. – 7 umów, w tym 1 rozwiązana za porozumieniem stron, 3 umowy z PFRON-u – 2013 r. – 10 umów, 3 umowy z PFRON-u <p>b) wieloletnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 01.10.2013 r. – 30.09.2018 r. – prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych – umowa partnerska z 19.01.2011 r. pomiędzy Zarządem Powiatu a Lokalną Grupą Działania „Lider w EGO” i Stowarzyszeniem Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia im. św. Łukasza na rzecz realizacji projektu „Akademia Obywatela”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; projekt realizowany od V 2011 r. do VI 2014 r. – umowa partnerska z 05.07.2013 r. pomiędzy Zarządem Powiatu a Stowarzyszeniem Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia im. św. Łukasza na rzecz realizacji projektu „Wzmocnienie konsultacji społecznych w powiecie oleckim”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; projekt realizowany od IX 2013 r. do II 2015 r. – umowa partnerska z 15.10.2013 r. pomiędzy Zarządem Powiatu a Stowarzyszeniem Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia im. św. Łukasza na rzecz realizacji projektu „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; projekt realizowany od XI 2013 r. do VI 2015 r.
<p><i>Liczba ciał konsultacyjnych, rad, zespołów:</i></p>	<p>brak</p>
<p><i>Program współpracy:</i></p>	<p>a) przebieg konsultacji – od 2010 r. zgodnie z postanowieniami uchwały nr XXXIX/239/2010 Rady Powiatu w Olecku z dnia 27.09.2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej</p> <p>b) data przyjęcia na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2010 r. – uchwała nr XXXIII/202/2009 Rady Powiatu w Olecku z 29.12.2009 r. – 2011 r. – uchwała nr III/14/10 Rady Powiatu w Olecku z dnia 30.12.2010 r. – 2012 r. – uchwała nr XIII/79/2011 Rady Powiatu w Olecku z 24.11.2011 r. – 2013 r. – uchwała nr XXIV/165/2012 Rady Powiatu w Olecku z 29.11.2012 r. – 2014 r. – uchwała nr XXXIII/223/2013 Rady Powiatu w Olecku z 19.09.2013 r.
<p><i>Liczba przypadków, w których organizacje włączają się w prace nad projektami prawa lokalnego, dokumentami strategicznymi (planami, programami, strategiami itp.), konkretnymi decyzjami, czy zasiadają w zespołach, radach, komitetach, ciałach konsultacyjnych itp. :</i></p>	<p>a) w konsultacjach projektu „Programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2011” wpłynęły 2 wnioski od organizacji – wszystkie odrzucono</p> <p>b) udział w otwartym spotkaniu konsultacyjnym przedstawicieli organizacji pozarządowych z powiatu oleckiego, które odbyło się 26.10.2011 r. w Starostwie Powiatowym w Olecku, na temat projektu „Programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2012”</p> <p>c) 1 organizacja w konsultacjach projektu „Programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2013” zgłosiła 3 uwagi – 2 z nich uwzględniono i zapisano w w/w Programie</p> <p>d) 1 organizacja w konsultacjach projektu „Programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2014” zgłosiła 5 uwag – wszystkie uwzględniono i zapisano w w/w Programie</p>

Źródło: opracowanie w ramach projektu „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ocena współpracy w zakresie tworzenia polityk publicznych

Powiat dysponuje danymi na temat bezrobocia, warunków mieszkaniowych i aktywności obywatelskiej na swoim terenie. Jednak nie ma zespołu składającego się z przedstawicieli samorządu i organizacji pozarządowych, który by wspólnie diagnozował problemy lokalne.

Powiat dysponuje bazą teleadresową organizacji działających na swoim terenie. Na portalu www.powiat.olecko.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Olecku w zakładce „ORGANIZACJE POZARZĄDOWE” zamieszczony jest wykaz organizacji. Na stronie internetowej Starostwa organizacje mają możliwość zamieszczenia informacji o realizowanych działaniach i podejmowanych inicjatywach. Istnieje roczny program współpracy z organizacjami, w którym ujęte są również zasady współpracy przy realizacji lokalnych polityk publicznych.

Powiat i organizacje nie spotykają się regularnie w celu ustalenia najważniejszych kierunków polityki lokalnej i nie omawiają przy tym kwestii finansowych. Ponadto nie ma spisanego sposobu postępowania/procedur tworzenia strategii, programów, planów, pozwalającego organizacjom na zgłaszanie własnych projektów uchwał, a tym samym na wpływanie na kształt polityk publicznych.

Poza tym niewiele organizacji aktywnie uczestniczy w konsultacjach planów, strategii, programów opisujących miejscowe polityki publiczne. Większość planów, strategii i programów jest formalnie konsultowana z organizacjami pozarządowymi. Jednak kształt dokumentów czy uchwał opisujących lokalne polityki nie podlega konsultacjom co najmniej dwojakiego rodzaju, np. konsultacjom pisemnym i wysłuchaniu. Poza tym wyniki tych konsultacji nie są publikowane wraz z uzasadnieniem przyjętych bądź odrzuconych propozycji i uwag.

Tworząc polityki publiczne, organizacje rzadko współpracują z Powiatem w ramach zespołów problemowych, rad, forów czy komitetów sterujących. Pomimo iż plany, strategie, programy są opracowywane tak, żeby była możliwa ich ewaluacja według wcześniej przyjętych wskaźników, to organizacje rzadko uczestniczą w ewaluacji planów, strategii i programów. Ponadto organizacje i Powiat nie monitorują wspólnie realizacji planów, strategii, programów. Powiat nie upowszechnia wyników ewaluacji realizowanych przez siebie lokalnych polityk publicznych.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu powiatu oleckiego ocenili współpracę przy tworzeniu polityk publicznych na poziomie średnim. To znaczy Powiat i organizacje współpracują ze sobą, ale robią to sporadycznie. Nie wszystkie polityki, w tym dokumenty czy uchwały, podlegają konsultacjom. A uchwalane programy współpracy nie zawsze odzwierciedlają lokalne potrzeby i nie do końca satysfakcjonują obie strony.

Ocena współpracy w zakresie realizacji zadań publicznych

Organizacje pozarządowe wykonują powierzone im zadania publiczne przez Powiat według ustalonych standardów. Są podpisywane wieloletnie umowy na realizację zadań publicznych przez organizacje.

W programie współpracy są określone zadania publiczne, które są zlecane organizacjom w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ale nie ma zawartych w nim innych trybów, np. zamówień publicznych.

Istnieją jawne, spisane zasady organizacji otwartych konkursów ofert, które precyzują między innymi zasady wyboru komisji konkursowych czy kryteria wyboru ofert.

Powiat umożliwia organizacjom korzystanie z publicznej infrastruktury i pomocy jednostek organizacyjnych samorządu. Udziela również organizacjom wsparcia merytorycznego w zakresie realizacji zadań publicznych. Z kolei organizacje pozarządowe realizując zadania publiczne promują ich rezultaty we współpracy z Powiatem.

Realizując zadania publiczne, organizacje nie współpracują z Powiatem w ramach zespołów problemowych, rad, forów czy komitetów sterujących. W Powiecie nie ma procedury zawierania partnerstw w celu realizacji zadań publicznych.

W Powiecie są ogólnodostępne reguły realizacji zadań w trybie inicjatywy lokalnej.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu powiatu oleckiego ocenili współpracę przy realizacji zadań publicznych na poziomie dobrym. Organizowane są przynajmniej raz w roku konkursy dla organizacji pozarządowych. Jednak współpraca samorządu z organizacjami występuje zwykle w wybranych dziedzinach, choć można by było angażować organizacje w większym zakresie. Zdarza się, że Powiat udziela wsparcia majątkowego, np. poprzez udostępnianie pomieszczeń. Niekiedy zawiązywane są partnerstwa w celu rozwiązania wspólnych problemów.

Ocena współpracy w zakresie rozwijania infrastruktury współpracy

W programie współpracy z organizacjami jest zawarte zadanie przewidujące działania na rzecz rozwoju organizacji i inicjatyw obywatelskich poprzez szkolenia, doradztwo i animacje. Poza tym występują w nim rozwiązania stanowiące instytucjonalne wsparcie organizacji, tj. możliwość pozyskiwania środków na wkład własny, prowadzenie centrum organizacji pozarządowych.

W Powiecie jest osoba odpowiedzialna za współpracę z organizacjami pozarządowymi. Powiat stara się wspierać rozwój wolontariatu i inicjatyw obywatelskich podejmowanych przez mieszkańców. Między organizacjami a Powiatem są formalnie zawiązane partnerstwa.

Nie są organizowane plenarne spotkania miejscowych organizacji. Nie ma też powołanych lokalnych federacji, sieci, związków lokalnych organizacji pozarządowych.

Powiat i organizacje wspólnie promują swoje działania w ramach lokalnych wydarzeń, np. festynów.

Istnieje dokument określający politykę samorządu w zakresie tworzenia i działania partnerstw lokalnych z udziałem organizacji pozarządowych.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu powiatu oleckiego ocenili współpracę przy rozwijaniu infrastruktury na poziomie dobrym. Powiat udziela pewnego wsparcia miejscowym organizacjom. Urzędnicy od czasu do czasu organizują spotkania informacyjne i udzielają organizacjom porad. Jednak w Powiecie nie ma powiatowej rady działalności pożytku publicznego. Organizacje mają możliwość skorzystać z takich form wsparcia jak sala konferencyjna czy promocja swoich działań poprzez media samorządowe.

Rozdział 2. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Celem głównym Programu jest zwiększenie zakresu i poprawa jakości mechanizmów współpracy Powiatu Oleckiego i organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.

Celem szczegółowym Programu jest:

- a) podniesienie jakości i efektywności prowadzenia dialogu obywatelskiego w sprawach istotnych dla lokalnej społeczności, zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów;
- b) poprawa jakości i efektywności współpracy w zakresie realizacji zadań publicznych z wykorzystaniem form finansowych i niefinansowych, ukierunkowanej na pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych;
- c) wspieranie procesu integracji sektora pozarządowego, tworzenie warunków do społecznej aktywności.

Rozdział 3. Zasady współpracy

Współpraca Powiatu z organizacjami opiera się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności, przy czym:

- *w myśl zasady pomocniczości przy suwerenności stron* organy Powiatu, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznają ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracują z tymi organizacjami, a także wspierają ich działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
- *zgodnie z zasadą partnerstwa* organizacje pozarządowe, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz według trybu wynikającego z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonywaniu zadań publicznych;

- *kierując się zasadą efektywności* organy Powiatu, przy zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych, dokonują wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz z zachowaniem wymogów określonych ustawą o finansach publicznych; Powiat powierza organizacjom realizację zadań własnych, a organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy;
- *uczciwą konkurencję* zapewni jednakowe traktowanie wszystkich zainteresowanych współpracą, stosowanie jednakowych kryteriów oceny w realizacji zadań dla wszystkich podmiotów;
- *respektując zasadę jawności*, organy Powiatu udostępniają organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami.

Dobra współpraca pomiędzy Powiatem a sektorem pozarządowym wymaga wzajemnego zrozumienia i chęci współpracy w oparciu o w/w zasady, jak również powszechnie zrozumiałe i akceptowane zasady współżycia społecznego, w tym dbałość o dobro wspólne lokalnej społeczności, o dobrostan jej mieszkańców, zwłaszcza tych, którzy wymagają wsparcia z uwagi na osobiste i społeczne bariery, które utrudniają im korzystanie z różnorodnych dóbr publicznych.

Współpraca oparta na podstawowych zasadach jest podstawą dla realizacji zadań publicznych w najbardziej skuteczny i efektywny sposób, zapewniający równy dostęp do oferowanych publicznie usług i jakość dostosowaną do potrzeb różnych grup mieszkańców.

Rozdział 4. Zakres przedmiotowy i priorytetowe zadania publiczne

Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi dotyczy realizacji zadań publicznych określonych w art. 4 ustawy w zakresie odpowiadającym zadaniom powiatu o charakterze ponadgminnym.

Realizowane przez organizacje zadania publiczne powinny wynikać z analizy problemów lokalnych zdefiniowanych w danej społeczności. Podstawą określającą główne problemy i kierunki zmian jest strategia rozwoju powiatu. Na jej podstawie oraz na podstawie odrębnych przepisów Rada uchwała samorządowe programy i „branżowe strategie”, które również wskazują, w jaki sposób określone konkretne problemy będą rozwiązywane.

Tabela nr 3. Wykaz powiatowych programów i branżowych strategii – stan na IX 2014 r.

<i>L. p.</i>	<i>Nazwa programu</i>	<i>Akty prawny wewnętrzny</i>
1.	Strategia Powiatu Oleckiego na lata 20003-2015	Uchwała nr VII/45/03 Rady Powiatu w Olecku z 24.04.2003 r.
2.	Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2003-2015	Uchwała nr IX/54/03 Rady Powiatu w Olecku z 26.06.2003 r. Zmiana: uchwała nr XII/78/2007 Rady Powiatu w Olecku z 29.11.2007 r.
3.	Powiatowy program zdrowotny „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2015”	Uchwała nr XXIX/178/2009 Rady Powiatu w Olecku z 27.08.2009 r.
4.	Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011-2016	Uchwała nr V/26/11 Rady Powiatu w Olecku z 24.02.2011 r. Zmiana: uchwała nr XVII/116/2012 Rady Powiatu w Olecku z 22.03.2012 r.
5.	Program Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Oleckim na lata 2011-2015	Uchwała nr VI/39/2011 Rady Powiatu w Olecku z 31.03.2011 r.
6.	Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015	Uchwała nr VI/38/2011 Rady Powiatu w Olecku z 31.03.2011 r.
7.	Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Oleckim na lata 2011-2015	Uchwała nr X/62/2011 Rady Powiatu w Olecku z 26.08.2011 r.
8.	Powiatowy program zdrowotny „Zapobieganie nadwadze i otyłości oraz przewlekłym chorobom na lata 2011-2017”	Uchwała nr XIV/90/2011 Rady Powiatu w Olecku z 29.12.2011 r.
9.	Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014	Uchwała nr XVII/115/2012 Rady Powiatu w Olecku z 22.03.2012 r.

10.	Polityka oświatowa Powiatu Oleckiego na lata 2012-2015”	Uchwała nr XXIV/166/2012 Rady Powiatu w Olecku z 29.11.2012 r.
11.	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleckiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020	Uchwała nr XXXIII/224/2013 Rady Powiatu w Olecku z 19.09.2013 r.
12.	Program współpracy Powiatu Oleckiego w zakresie poradnictwa prawnego i obywatelskiego	Uchwała nr 230/2014 Zarządu Powiatu w Olecku z 07.05.2014 r.

Źródło: opracowanie własne.

Ustala się następujące zadania priorytetowe, które mogą być zlecane do realizacji organizacjom prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie:

- a) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- b) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- c) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- d) turystyki i krajoznawstwa,
- e) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy,
- f) pomocy społecznej,
- g) ochrony i promocji zdrowia,
- h) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- i) edukacji, oświaty i wychowania.

W wyniku stwierdzenia potrzeb lokalnych lub na uzasadniony wniosek organizacji Zarząd może w drodze uchwały wskazać inne niż określone wyżej zadania, które wymagają realizacji, w celu ich zlecenia organizacjom na zasadach określonych w ustawie lub odrębnych przepisach.

Realizacja zadań Powiatu przez organizacje pozarządowe będzie związana ze wsparciem finansowym ze środków budżetu Powiatu bądź inną formą wsparcia pozafinansowego.

Zlecenie realizacji zadań Powiatu organizacjom obejmuje w pierwszej kolejności te zadania, które program określa jako zagadnienia priorytetowe, o których mowa w niniejszym rozdziale. Zadania priorytetowe zostaną doprecyzowane w rocznych programach współpracy. Zlecenie odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia lub dane zadanie można zrealizować efektywniej w inny sposób, określony w przepisach odrębnych.

Rozdział 5. *Formy współpracy i sposób realizacji*

Powiat podejmie współpracę z organizacjami w trzech najważniejszych aspektach (płaszczyznach) w zakresie:

- 1) tworzenia polityk publicznych;
- 2) realizacji zadań publicznych;
- 3) infrastruktury współpracy, tworzenia warunków do społecznej aktywności.

Współpraca Powiatu z organizacjami w zakresie *projektowania i wdrażania polityk lokalnych*, obejmie w szczególności następujące obszary:

- 1) diagnozowanie lokalnych problemów i wyzwań;
- 2) wzajemne informowanie się partnerów o planach, zamierzeniach i kierunkach działań, między innymi poprzez:
  - publikowanie ważnych dla obu stron informacji na www.powiat.olecko.pl bądź w Biuletynie Informacji Publicznej,
  - organizowanie spotkań na temat ogólnych zasad współpracy i zagadnień związanych z realizacją programu,
  - informowanie drogą elektroniczną o dostępnych programach pomocowych, szkoleniach, konferencjach;
- 3) współtworzenie strategii i programowania polityk publicznych;
- 4) konsultowanie założeń projektów aktów prawa lokalnego zgodnie z uchwałą nr XXXIX/239/2010 Rady Powiatu w Olecku z dnia 27 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia

24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej;

- 5) wdrażanie polityk publicznych, w tym tworzenie rozwiązań prawnych i instytucjonalnych;
- 6) uczestniczenie w ocenie wykonania strategii i programów polityk publicznych.

Współpraca Powiatu z organizacjami w zakresie *realizacji zadań publicznych*, obejmuje:

- 1) finansowanie działań organizacji związanych z wykonywaniem zadań publicznych, w szczególności:
  - a) zlecanie organizacjom realizacji zadań na zasadach określonych w ustawie w ramach otwartych konkursów ofert w formie *powierzenia* wykonywania zadań publicznych z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub *wspierania* zadań z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
  - b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o realizację zadania publicznego zgłoszonego z inicjatywy organizacji zgodnie z art. 12 ustawy;
  - c) podzlecanie zadań w ramach umowy na realizację zadania publicznego i regranting zgodnie z art. 16 ust. 7;
  - d) udzielanie w trybie i na zasadach określonych w art. 19a ustawy na dofinansowanie lub finansowanie realizacji pozakonkursowych zadań publicznych;
  - e) zastosowanie lub pominięcie procedur zamówień publicznych zgodnie ze wzorem umowy zawartym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej (art. 6 wzoru umowy);
- 2) wykorzystanie niefinansowych form wsparcia działań organizacji związanych z wykonywaniem zadań publicznych, między innymi poprzez:
  - a) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji, właściwych organów Powiatu, Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego (jeśli taka powstanie), o ile zajdzie taka potrzeba,
  - b) prowadzenia wspólnych przedsięwzięć, np. organizacji imprez sportowych, kulturalnych, promocyjnych, współorganizowanie konferencji, forum, szkoleń itp.,
  - c) przekazywaniu organizacjom w miarę możliwości i w uzasadnionych przypadkach materiałów informacyjnych w celu realizacji projektów poza granicami powiatu i kraju,
  - d) udzielania rekomendacji organizacjom współpracującym z Powiatem, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł,
  - e) pomocy i współdziałania z organizacjami w poszukiwaniu i pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł,
  - f) umożliwienia bezpłatnego korzystania z pomieszczeń Starostwa na realizację zadania wyłonionego w drodze konkursu lub na podstawie wniosku w tej sprawie,
  - g) sprawowania patronatu Starosty Oleckiego nad przedsięwzięciami realizowanymi przez organizacje i pomoc w ich organizacji,
  - h) udostępnianie infrastruktury promocyjnej Powiatu,
  - i) udzielanie przez Powiat pomocy merytorycznej (informacja, doradztwo, szkolenia) organizacjom w trakcie realizacji zadania publicznego,
  - j) prowadzenia bazy o organizacjach pozarządowych działających na terenie powiatu;
- 3) tworzenie partnerstw między organizacjami a Powiatem, między innymi poprzez:
  - a) zawieranie umowy partnerskiej określonej w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.) oraz porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146).

Współpraca Powiatu z organizacjami w zakresie *infrastruktury współpracy i tworzenia warunków do rozwoju aktywności społecznej*, obejmuje:

- 1) tworzenie przez samorządy systemów wspierania organizacji pozarządowych:
  - a) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie oraz zgodnie z uchwałą nr XXXIV/234/2013 Rady Powiatu w Olecku z dnia 30 października 2013 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej;
- 2) wspieranie przez samorządy integracji środowisk pozarządowych;
- 3) partnerstwo lokalne.

Współpraca Powiatu z organizacjami w ramach programu obejmuje działania o charakterze finansowym i pozafinansowym. Za realizację programu odpowiadają partnerzy współpracy, tj.:

- 1) Zarząd Powiatu w zakresie organizacji otwartych konkursów ofert i trybów pozakonkursowych objętych ustawą oraz zlecenia realizacji zadań publicznych,
- 2) pracownik odpowiedzialny za współpracę z organizacjami w Wydziale Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji Starostwa Powiatowego w Olecku,
- 3) powiatowe jednostki organizacyjne i komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego w Olecku w zakresie bieżącej realizacji i współpracy,
- 4) organizacje realizujące swoje cele statutowe na terenie powiatu.

Przeprowadzanie otwartych konkursów ofert odbywa się według następujących zasad:

- 1) zlecenie realizacji zadań Powiatu organizacjom obejmuje w pierwszej kolejności zadania priorytetowe doprecyzowane w rocznych programach współpracy i odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia lub dane zadanie można realizować w inny sposób określony w przepisach odrębnych,
- 2) otwarty konkurs ofert ogłasza Zarząd,
- 3) termin składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia,
- 4) otwarty konkurs ofert ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej, na www.powiat.olecko.pl i tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Olecku,
- 5) konkurs ofert prowadzi Komisja Konkursowa powołana przez Zarząd,
- 6) złożone oferty podlegają ocenie:
  - formalnej przez pracowników merytorycznych Starostwa Powiatowego w Olecku, którzy przedstawiają Komisji Konkursowej listę ofert podlegających wykluczeniu i/ lub dalszej ocenie merytorycznej, którą akceptuje Komisja Konkursowa,
  - merytorycznej przez Komisję Konkursową,
- 7) decyzję o wyborze ofert wyłonionych przez Komisję i udzieleniu dotacji podejmuje Zarząd w drodze uchwały, po zasięgnięciu opinii Komisji Konkursowej,
- 8) podjęta uchwała jest podstawą do zawarcia pomiędzy upoważnionymi przedstawicielami stron podejmujących współpracę pisemnych umów określających sposób i termin przekazania dotacji oraz jej rozliczenia,
- 9) wyniki konkursu są publikowane na stronie internetowej Powiatu, w Biuletynie Informacji Publicznej, zakładce NGO oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa,
- 10) wspólną ofertę w konkursie mogą złożyć dwie lub więcej organizacje działające wspólnie zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy.

Rozdział 6. Okres realizacji Programu

Niniejszy Program będzie realizowany od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2019 r., przy czym terminy realizacji poszczególnych zadań z wykorzystaniem form finansowych określone będą w warunkach otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań Powiatu w poszczególnych latach obowiązywania Programu.

Rozdział 7. Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu

Każdego roku w rocznym programie współpracy zostanie uchwalona lista zadań publicznych planowanych do finansowania lub współfinansowania z budżetu Powiatu zawierająca nazwy zadań publicznych przewidzianych do realizacji oraz wysokości środków finansowych planowanych do udzielenia wsparcia w danym roku.

Ostateczną wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych w poszczególnych latach określi Rada Powiatu w uchwałach budżetowych, na każdy rok realizacji programu.

Rozdział 8. Sposób oceny realizacji Programu

Realizacja Programu jest poddana ewaluacji rozumianej jako planowe badanie Programu mające na celu ocenę rezultatów jego realizacji. Celem ewaluacji za lata 2015-2019 będzie ocena wpływu programu na zwiększenie zakresu i poprawę jakości mechanizmów współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych na poziomie Powiatu.

Na ocenę wieloletniego programu za lata 2015-2019 składać się będą w szczególności sprawozdania z realizacji rocznych programów współpracy Powiatu z organizacjami za 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r. i 2019 r. Ustala się następujące wskaźniki niezbędne do oceny realizacji Programu:

- a) liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert, w tym ilość organizacji,
- b) liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego, w tym ilość organizacji,
- c) liczba umów zawartych w trybie art. 19a ustawy, w tym liczba organizacji,
- d) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane z przyczyn zależnych od organizacji,
- e) wielkość własnego wkładu finansowego i pozafinansowego organizacji w realizację zadań publicznych,
- f) wysokość kwot udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach,
- g) liczba zrealizowanych umów partnerskich określonych w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.) oraz porozumień albo umów o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146),
- h) liczba projektów aktów prawa miejscowego stanowionych przez Radę, konsultowanych przez organizacje.

Niezbędnym warunkiem skutecznej realizacji celów i zadań określonych w Programie jest prowadzenie monitoringu jego wdrażania, który jest procesem mającym na celu analizowanie stanu zawansowania realizacji i zgodności z postawionymi celami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione.

Aby monitorowanie było skutecznym narzędziem w procesie wdrażania Programu informacje muszą być zbierane, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, opierać się na niepodważalnych danych. Ocena wieloletniego programu będzie sumą sprawozdań z wykonania rocznych programów współpracy. Do oceny współpracy i realizacji niniejszego Programu i rocznych programów współpracy będzie również stosowana *metoda Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy (LIJW)*¹. Ocena będzie przeprowadzona we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W każdym roku z oceny zostanie sporządzony raport/ sprawozdanie. W 2019 r. zostanie sporządzony raport zbiorczy. Planuje się każdego roku organizowanie spotkania, podczas którego będzie dokonana ocena realizacji Programu oraz jakości współpracy z wykorzystaniem narzędzi LIJW.

Rozdział 9. Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

Projekt dokumentu został opracowany w ramach realizacji projektu „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach

¹ *metoda Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy* – jest wynikiem projektu „Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych – wypracowanie i upowszechnienie standardów współpracy”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (opis na str.3)

Europejskiego Funduszu Społecznego. Założenia do programu zostały wypracowane wspólnie przez osoby reprezentujące obydwie sektory.

Konsultacje społeczne projektu dokumentu zostały przeprowadzone zgodnie z uchwałą nr XXXIX/239/2010 Rady Powiatu w Olecku z dnia 27 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej.

Program zostanie umieszczony na stronie internetowej Powiatu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Rozdział 10. Tryb powoływania i zasady działania Komisji Konkursowej do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

Każdorazowo, w związku z ogłoszonym otwartym konkursem ofert na realizację zadań publicznych, wynikających z rocznych programów, w celu opiniowania składanych ofert Zarząd powołuje imienny skład Komisji Konkursowej, zwaną dalej Komisją.

W skład Komisji Konkursowej powołanej przez Zarząd wchodzi:

- a) przedstawiciele Zarządu Powiatu,
- b) przedstawiciele komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Olecku odpowiedzialnych za realizację zadań z obszaru programu, którego dotyczy ogłoszony otwarty konkurs ofert,
- c) co najmniej 2 osoby reprezentujące organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem osób reprezentujących te organizacje biorące udział w konkursie.

Za uczestnictwo w pracach Komisji jej członkowie nie otrzymują wynagrodzenia.

W pracach Komisji mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.

Procedurę ogłoszenia naboru na członków Komisji Konkursowej określa Zarząd Powiatu w stosownej uchwale.

W ocenie oferty złożonej w konkursie, nie może brać udziału osoba, której powiązania ze składającym ją podmiotem mogą budzić zastrzeżenia, co do jej bezstronności. Każdy członek Komisji podpisuje zobowiązanie, że w przypadku stwierdzenia istnienia powiązań, o których mowa w niniejszym ustępie, członek Komisji zgłasza ten fakt na posiedzeniu Komisji i zostaje wyłączony z oceny oferty podmiotu, z którym powiązanie występuje.

Pracami Komisji kieruje Przewodniczący Komisji.

Komisja obraduje na posiedzeniach zamkniętych, bez udziału oferentów. Termin i miejsce posiedzenia Komisji określa Przewodniczący. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący może zarządzić inny tryb pracy Komisji.

Komisja podejmuje rozstrzygnięcia w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy pełnego składu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego.

Rozstrzygnięcie Komisji nie jest wiążące dla Zarządu Powiatu.

Rozdział 11. Postanowienia końcowe

Zmiany niniejszego programu wymagają formy przyjętej dla jego uchwalenia.

Organizacja otrzymująca środki finansowe w formie dotacji jest zobowiązana do zamieszczenia w swoich materiałach informacyjnych zapisu o finansowaniu bądź dofinansowaniu przez Starostwo Powiatowe w Olecku.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają odpowiednio przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks cywilny, ustawy o finansach publicznych, ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

